

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Bdžocha a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 19. júna 2012 v Bratislave, v trestnej veci proti obvinenému **A. P.**, pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. **o dovolaní obvineného A. P. podaného prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. D. D.** proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. novembra 2009, sp. zn. 3 To 292/2009, podľa § 382a, § 386 ods. 1, ods. 2 a § 388 ods. 1 Tr. por. z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. novembra 2009, sp. zn. 3 To 292/2009

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/ Tr. por., § 322 ods. 3 Tr. por. a § 188 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. **v neprospech** obvineného **A. P.**

Napadnutý rozsudok krajského súdu **s a z r u š u j e**.

Z r u š u j ú s a aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajskému súdu v Banskej Bystrici **s a p r i k a z u j e**, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II. Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. obvineného A. P., nar. X.. M. X. v H., trvale bytom H., Ul. F. č. X., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová,

b e r i e d o v ä z b y

podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Väzba začína plynúť okamihom vyhlásenia tohto rozsudku, t. j. 19. júna 2012 o 10:30 hod. a vykoná sa v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom z 23. septembra 2009, sp. zn. 3 T 117/2009, bol obvinený A. P. uznaný za vinného zo zločinu lúpeže v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. a prečinu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 6. marca 2009, asi o 23.00 hod., na parkovisku pred železničnou stanicou v Ž. n. H., pod vplyvom alkoholu, napadol J. M., nar. X.. F. X. tak, že mu zozadu v osobnom motorovom vozidle zn. Fiat Marea 1,6 SX Weekend, šedej farby, ev. č. P., VIN: Z., priložil ku krku kuchynský nôž s dĺžkou čepele asi 10 cm a povedal mu, aby nerobil prudké pohyby,

lebo ho podreže, následne mu opaskom zviazal ruky za chrbtom, prinútil ho presadnúť si na sedadlo spolujazdca, vybral z odkladacieho priestoru dverí jeho peňaženku, ktorú dal na palubnú dosku, vozidlo riadil smerom do H., pričom neustále hovoril, že nevie, čo s ním spraví, lebo mu neverí, že ho neudá, pričom stále držal v ruke nôž, ktorým smeroval čepeľou na oblasť brucha J. M., na jeho naliehanie zastavil vozidlo pri krajnici a odviazal mu ruky a povedal, aby dal do peňaženky všetky svoje retiazky a prstene, na kruhovom objazde pri vstupe do H. sa podarilo J. M. vziať z palubnej dosky peňaženku a vyskočiť z vozidla, pričom obvinený pokračoval v jazde smerom na P., kde na ul. Š., oproti domu č. V v H. havaroval, uvedeným konaním J. M. spôsobil drobné zranenia, ktoré si nevyžiadali liečenie a práceneschopnosť a majiteľovi motorového vozidla P. H., nar. X.. S. X., poškodením vozidla spôsobil škodu v neustálenej výške.

Za to mu bol podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. a/, § 41 ods. 1 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol obvinený na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. por. súd obvinenému uložil ochranné ústavné protialkoholické a protitoxikomanické liečenie.

Podľa § 288 ods. 1 súd odkázal poškodeného P. H., nar. X.. S. X. v H., trvale bytom H., Ul. X.. A. č. X. a poškodeného J. M., nar. F.. F.. X. v H., trvale bytom H., Ul. M. č. X. s nárokmi na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Na podklade odvolania prokurátora okresnej prokuratúry proti prvostupňovému rozsudku Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 11. novembra 2009, sp. zn. 3 To 292/2009, rozhodol tak, že

podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/ Tr. por. rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom z 23. septembra 2009, sp. zn. 3 T 117/2009, zrušil vo výroku o vine, treste, spôsobe výkonu trestu, ochranného opatrenia, ako aj vo výroku o náhrade škody a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. **obvineného A. P.**, nar. X.. M. X., t. č. vo väzbe ÚVV,

MS SR Banská Bystrica **uznal za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/ Tr. zák.** na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku.

Za to mu bol podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. h/, písm. m/ Tr. zák. a za použitia § 41 ods. 1 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) rokov a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol obvinený na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. por. súd obvinenému uložil ochranné ústavné protialkoholické a protitoxikomanické liečenie.

Podľa § 288 ods. 1 súd odkázal poškodeného P. H., nar. X.. S. X. v H., trvale bytom H., Ul. X.. A. č. X. a poškodeného J. M., nar. F.. F. X. v H., trvale bytom H., Ul. M. č. X. s nárokmi na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal obvinený A. P. písomným podaním **z 15. septembra 2011** (doručenom súdu prvého stupňa 16. septembra 2011) **prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. D. D. dovolanie.**

Domáhal sa ním zrušenia rozsudku krajského súdu s tým, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom porušenie zákona v ustanoveniach, o ktoré sa podané dovolanie opiera a navrhol, aby dovolací súd podľa § 388 ods. 1 prikázal tomuto súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V dovolaní poukázal na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Uviedol, že krajský súd zrušil rozhodnutie okresného súdu v celom rozsahu a sám vo veci rozhodol tak, že napravil pochybenie súdu prvého stupňa spočívajúce v tom, že zločin lúpeže nespáchal „v štádiu pokusu, ale išlo o dokonaný trestný čin.“

Ďalej poukázal na to, že jeho konaním nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu lúpeže, ale trestného činu nebezpečného vyhrážania, pretože aj skutkové okolnosti nasvedčujú tomu, že „nešiel lúpiť.“

Navyše aj sám poškodený tvrdil, že mu obvinený nechcel ublížiť, ani sa nechcel zmocniť jeho vecí, ani inej finančnej hotovosti.

Prvostupňový súd v súlade s § 376 Tr. por. doručil dovolanie obvineného na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom a poškodeným, a to P. H. a J. M..

Okresná prokurátorka sa k podanému dovolaniu vyjadrila s tým, že obvinený A. P. už v priebehu prípravného konania uviedol, že sa necíti byť vinným zo zločinu lúpeže. Priznal však, že sa poškodenému vyhrážal, ale nemal v úmysle niečo mu odcudziť.

Navrhla, aby dovolací súd na neverejnom zasadnutí bez prejednávania veci dovolanie odmietol podľa § 382 písm. c/, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., nakoľko vykonaným dokazovaním bolo preukázané naplnenie skutkovej podstaty zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. a trest bol uložený v súlade so zákonom.

Po tomto postupe predložil okresný súd dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že dovolanie proti napadnutému rozsudku je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 2 Tr. por. v znení účinnom

do 31. augusta 2011). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por.

Dovolací súd po prerokovaní veci na neverejnom zasadnutí a preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. bol v posudzovanom prípade naplnený.

Podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať, ak

rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť (písm. i/).

Z tohto ustanovenia vyplýva, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu, teda nepreskúmava ani neúplnosť skutkových zistení ani nesprávne hodnotenie dôkazov a podobne. Rozsah jeho prieskumnej povinnosti je vždy vymedzený len dovolacím dôvodom, pre ktorý je dovolanie podané. Prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho dôsledne vychádza zo zásady, že trestné konanie je založené na princípe dvojinstančnosti. Dovolanie ani prostredníctvom tohto dovolacieho dôvodu nenahrádza riadne opravné prostriedky, ani iné mimoriadne opravné prostriedky, ktorých uplatnením možno riešiť niektoré nedostatky v skutkových zisteniach. **Skutkový stav je v prípade rozhodovania o dovolaní hodnotený len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, teda či sú právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva.** Na podklade tohto dovolacieho dôvodu teda nie je možné posudzovať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 5 Tr. por., ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov podľa § 2 ods. 6 Tr. por., pretože to sú otázky upravené normami procesného práva a nie hmotným právom. Tento záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd, kde nemožno znovu vytvárať, či zásadne meniť skutkové zistenia. Právna úprava spôsobu rozhodovania najvyššieho súdu predpokladá, že v tomto konaní nebude dokazovanie vykonané vôbec alebo len celkom

výnimočne v značne obmedzenom rozsahu a zamerané výlučne na to, aby mohlo byť rozhodnuté o dovolaní (§ 379 ods. 2 Tr. por.).

Najvyšší súd vychádza z toho, že tento dovolací dôvod súvisí s nesprávnou aplikáciou zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu na zistený skutkový stav, ktorým je dovolací súd viazaný, prípadne nesprávnej aplikácie iných noriem hmotného práva. Dovolací súd hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. len z toho hľadiska, **či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu.**

Vychádzajúc z tejto právnej úpravy dovolací súd skúmal, či zistený skutkový stav bol správne právne kvalifikovaný a dospel k záveru, že **súdmi v pôvodnom konaní právoplatne ustálený skutok bol správne kvalifikovaný len podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., a nie aj podľa písm. d/ tohto zákonného ustanovenia, z ktorého bol uznaný za vinného napadnutým rozsudkom krajského súdu.**

Krajský súd postupoval správne, keď zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu a sám uznal obvineného A. P. za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. a napravil tak pochybenie okresného súdu spočívajúce v tom, že tento uznal obvineného za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. **iba v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák.**

Podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. pokus trestného činu je konanie, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu, ktorého sa páchatel dopustil v úmysle spáchať trestný čin, ak nedošlo k dokonaniu trestného činu.

Dovolací súd k pokusu a dokonaniu trestného činu ako vývojovým štádiám uvádza, že trestný čin lúpeže je **dokonaný už použitím násillia alebo hrozby bezprostredného násillia proti niekomu v úmysle zmocniť sa cudzej veci**, pričom **pre dokonanie trestného činu lúpeže nie je podstatné, či došlo aj k zmocneniu sa cudzej veci.**

V posudzovanom prípade ide o **dokonaný trestný čin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák.**, pretože obvinený A. P. svojím konaním naplnil všetky obligatórne znaky kvalifikovanej skutkovej podstaty tohto trestného činu, pretože použil hrozbu bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci, a tohto sa dopustil závažnejším spôsobom konania. Nie je pritom rozhodujúce, či aj skutočne došlo, resp. nedošlo k faktickému zmocneniu sa veci poškodeného ako to namietal obvinený.

V rozpore so zákonom bol však postup krajského súdu, keď obvineného A. P. uznal za vinného i podľa **písm. d/ ods. 2 § 188 Tr. zák.**

Tohto trestného činu sa dopustí ten, kto **na chránenej osobe** použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci.

V posudzovanej veci sa to nestalo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že táto okolnosť zakladajúca právne posúdenie v tzv. kvalifikovanej skutkovej podstate podľa **§ 188 ods. 2 písm. d/ Tr. zák.** nevyplýva z ustálených skutkových zistení napadnutého rozhodnutia, nie je vyjadrená v skutkovej vete výrokovej časti, ani nie je nijako uvedená v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, čo vyvolalo pochybnosti o tom, aký bol výrok rozsudku krajského súdu, ktorý bol vyhlásený na verejnom zasadnutí 11. novembra 2009, či pôvodne vyhotovený rozsudok zodpovedal vyhlásenému alebo išlo o písársku chybu v zmysle § 174 Tr. por.

Dovolací súd si vyžiadal zápisnicu o hlasovaní z verejného zasadnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. novembra 2009, ktorá bola v zmysle § 61 ods. 3 Tr. por. otvorená a zistil, že vo výroku rozsudku, konkrétne v časti týkajúcej sa právnej kvalifikácie, bolo pri dokonanom trestnom čine lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. „**perom**“ **dopísané písm. d/. Takýto postup súdu nie je v súlade so zákonom**

Obvinený A. P. túto okolnosť v podanom dovolaní nenamietal, a hoci poukázal iba na rozdielne vývojové štádia trestného činu lúpeže, z ktorého bol uznaný za vinného a na to, že jeho konaním boli naplnené znaky skutkovej podstaty trestného činu nebezpečného vyhrážania, dovolací súd dospel k záveru, že **napadnutý rozsudok**

odvolacieho súdu je založený na nesprávnej právnej kvalifikácii zisteného skutku, čím bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Za toho stavu Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací vyslovil vo výroku rozsudku uvedené porušenie zákona v neprospech obvineného A. P., zrušil napadnutý rozsudok **krajského súdu**, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, a prikázal tomuto súdu, aby vec v rozsahu zrušenia znovu prerokoval a rozhodol.

Podľa § 391 ods. 1 Tr. por. orgán, ktorému bola vec prikázaná, **je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd.**

Podľa § 392 ods. 2 Tr. por. ak bolo napadnuté rozhodnutie zrušené len v dôsledku dovolania podaného v prospech obvineného, **nemôže v novom konaní dôjsť ku zmene rozhodnutia v jeho neprospech.**

II.

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Podľa § 380 ods. 3 Tr. por. sa dĺžka trvania väzby podľa odseku 2 posudzuje samostatne a nezávisle od väzby v pôvodnom konaní.

V zmysle § 72 ods. 1 písm. a/ Tr. por. sa rozhodnutím o väzbe rozumie aj rozhodnutie o vzatí do väzby.

Zo spisového materiálu vyplýva, že obvinený A. P. v súčasnosti vykonáva na základe rozhodnutia, ktoré sa týmto rozhodnutím zrušuje, úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) rokov a 8 (osem) mesiacov v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, a to v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová. Vzhľadom na to, že obvinený bol doposiaľ 7 - krát súdne trestaný a existuje dôvodná obava,

že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude pokračovať v trestnej činnosti, dovolací súd rozhodol podľa § 380 ods. 2 Tr. por. z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. o vzatí obvineného A. P. do väzby s tým, že táto začala plynúť okamihom vyhlásenia tohto rozsudku a vykoná sa v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 19. júna 2012

JUDr. Emil B d ž o c h, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Véghová